

پیشگفتار

مقصود از تألیف کتاب زبان و نگارش فارسی این است که دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاهی با قواعد نگارش و رسم الخط و انواع نوشته‌ها از قبیل مقاله، داستان، رمان، گزارش، ترجمه و... بیشتر آشنا شوند.

از آنجا که کتاب حاضر برای همه رشته‌های دانشگاهی (به غیر از زبان و ادبیات فارسی) تألیف شده، از طرح بحثهای طولانی و مطالب کاملاً تخصصی خودداری به عمل آمده است. در این کتاب، ذیل پاره‌ای از مباحث، نمونه‌هایی از نوشته‌های ادبی، اجتماعی، اخلاقی، حکایات و داستانها، مقالات و مقاله‌گونه‌ها و مطالب دیگر نقل شده است.

بعد از دریافت پیشنهاد سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) مبنی بر تألیف کتابی در زمینه زبان و نگارش فارسی، نخست از سوی مؤلفان طرح اولیه و عنوانین فصول کتاب ارائه گردید و بعد از تصویب کلیات آن، موضوع جهت نظرخواهی، با چند تن از استادان و صاحب‌نظران در میان نهاده شد. سپس با مطالعه پیشنهادها و تذکرات، تجدید نظر نهایی به عمل آمد و بدین ترتیب، کتاب، تألیف و جهت چاپ، تحویل سازمان گردید.

ذکر این نکته ضروری است که دو پیوست آخر کتاب، صرفاً برای مراجعه و مطالعه دانشجویان افزوده شده است؛ چه مؤلفان معتقدند که اغلب دانشجویان قبل این مطالب را در دوره دبیرستان خوانده‌اند. از این رو برای یادآوری و آشنایی بیشتر، این دو پیوست را در خارج از کلاس، مطالعه خواهند کرد. در گفتارهای دهم (انواع نشر) و یازدهم (انواع نظم) اصل اولویت و اهمیت مباحث در نظر گرفته شد و از بحثهای تخصصی و تفصیلی خودداری گردید.

امید است در آینده نزدیک با استفاده از پیشنهادها و نظرهای اصلاحی همکاران محترم، تألیف بهتر و مطلوب‌تری فراهم آید. اگر در کار تألیف این کتاب، مؤلفان توفیقی به دست آورند و از این راه بتوانند جمع بیشتری از دوستداران زبان و ادب فارسی را تا حدودی با قواعد زبان و اصول درست‌نویسی و آثار ذوقی و فکری بزرگان ایران و جهان آشنا کنند به آرزوی دیرین خود رسیده‌اند.

افسوس که این کتاب هنگامی انتشار می‌یابد که همکار دانشمند ما استاد فقید مرحوم دکتر یدالله شکری رخت به سرای باقی کشیده است. یادش گرامی و روحش شاد باد.

در خاتمه، ضمن تشکر از مساعی مسؤولان محترم «سمت»، از خداوند قادر متعال مسأله می‌نماییم که بیش از پیش ما را در خدمت به زبان و ادب غنی فارسی و فرهنگ اسلامی مان موفق و مؤید بدارد.

مؤلفان

پیشگفتار ناشر برای چاپ پانزدهم

اکنون که سالها از چاپ نخست کتاب زبان و نگارش فارسی می‌گذرد، شایسته آن دیدیم که چاپ جدید این کتاب (چاپ پانزدهم آن) با تجدید نظر و اعمال برخی اصلاحات در اختیار دانشجویان گرامی و سایر علاقهمندان محترم قرار گیرد. این اصلاحات، بیشتر شامل تصحیح اشکالات چاپی، رفع برخی ناهماهنگیها در رسم الخط کلمات و نشانه‌گذاری، حذف برخی از مطالب، نمونه‌ها، اشعار و مقالات و جایگزین کردن آنها با مطالب و نمونه‌های مناسب‌تر و برخی اصلاحات ادبی و محتوایی دیگر بوده است.

البته، به دلیل اهمیت درس «فارسی عمومی» و کثرت دانشجویانی که این کتاب را به عنوان سه واحد درسی مطالعه می‌کنند، ناشر، همانند مؤلفان محترم کتاب، بر این باور است که کتاب حاضر، به دلایل فوق و دلایل دیگری که بر خوانندگان گرامی پوشیده نیست، به هیچ روی نمی‌تواند تمام اهداف درس مزبور را برآورده سازد. از این رو، «سمت» امیدوار است که در آینده‌ای نزدیک زمینه تألیف کتاب جامعی در این خصوص فراهم آید.

در پایان، بر روان پاک مرحوم دکتر یدالله شکری و مرحوم دکتر سید محمود طباطبایی اردکانی، از مؤلفان گرانقدر کتاب زبان و نگارش فارسی که اکنون در جوار رحمت حق آرمیده‌اند، درود می‌فرستیم و شادی روح آن دو بزرگ را از درگاه خداوند رحمان طلب می‌کنیم.